

Vnitřní předpis o vnitřním oznamovacím systému pro oznamování protiprávního jednání a o ochraně těchto oznamovatelů (whistleblowing)

Ve smyslu zák.č. 171/2023 Sb. o ochraně oznamovatelů (dále jen zákon) a Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie vydávám tento vnitřní předpis o oznamovacím systému pro oznamování protiprávního jednání a o ochraně těchto oznamovatelů (whistleblowing) u Obvodního soudu pro Prahu 4.

Hlavním cílem ochrany whistleblowerů (dále jen oznamovatelů) je umožnění odhalování případného protiprávního jednání na pracovištích Obvodního soudu pro Prahu 4, nebo protiprávního jednání odehrávajícího se při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti zaměstnanců soudu. Jde o protiprávní jednání, o kterém zaměstnanci, soudci a osoby v podobném postavení (dále jen zaměstnanci) za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné státní orgány neinformují, a to zejména ze strachu ze ztráty zaměstnání či jiného postihu. Může se však jednat i o oznámení jiného protiprávního jednání, které s činností zaměstnavatele nesouvisí, nicméně oznamovatel se o něm dozvěděl v souvislosti s prací.

Informovat o podezření na protiprávní jednání je právem, nikoliv povinností zaměstnance.

Oznamovatelem může být každá fyzická osoba, která oznámí a uvede informace o porušení, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací. Takovou osobou může být zaměstnanec, bývalý zaměstnanec, uchazeč o zaměstnání, stážista, praktikant Obvodního soudu pro Prahu 4, dodavatel, který je, nebo byl, s Obvodním soudem pro Prahu 4 ve smluvním vztahu.

Oznámení se mají týkat jednání, které jeví znaky možného porušení práva naší republiky, nebo práva EU (trestné činnosti, přestupků, protiprávního jednání). Nejčastějším předmětem oznámení whistleblowerů může být např. oblast veřejných zakázek, porušení bezpečnosti práce, porušení ochrany osobních údajů, bezpečnosti sítí a informačních systémů, ochrana životního prostředí, ochrana veřejného zdraví, porušení finančních zájmů Evropské unie apod. Kompletní výčet oblastí je uveden v § 2 zákona.

Druh podání, které **může** oznamovatel Obvodnímu soudu pro Prahu 4 oznámit, **aby získal statut oznamovatele**, a zajistil si tak příslušnou ochranu, jsou informace o důvodných podezřeních, o skutečných či možných porušeních předpisů, k nimž došlo nebo by mohlo dojít u Obvodního soudu pro Prahu 4, nebo o pokusech taková porušení utajit.

Důvody, které vedou oznamovatele k oznámení, nejsou pro rozhodnutí o poskytnutí ochrany jeho osoby podstatné. Tuto **ochranu nelze poskytnou** osobě, která podá informace **úmyslně** a vědomě nesprávné, nepravdivé či zavádějící.

Podání, které oznamovatel Obvodnímu soudu pro Prahu 4 oznámit **nemůže** jsou informace, které mohou bezprostředně ohrozit podstatné bezpečnostní zájmy České republiky, nebo informace o činnosti zpravodajských služeb, informace, které mohou ohrozit probíhající trestní řízení, informace podléhající ochraně podle zákona o krizovém řízení nebo ochraně utajovaných skutečností.

Při oznamování může dojít k **porušení smluvní mlčenlivosti** a mlčenlivosti dle jiných předpisů (např. daňový řád, bankovní tajemství, smluvní ujednání o mlčenlivosti apod.) pouze pokud má oznamovatel důvodné podezření, že svým oznámením činí kroky k odstranění protiprávního jednání. Mlčenlivost v oblasti zájmů bezpečnosti státu **prolomit nelze** (bezpečnost ČR, svrchovanost státu, mezinárodní obrana, krizový zákon, zákon o ochraně utajovaných informací apod.)

Formy oznámení o porušení předpisů

Oznámení je možno podat jak písemně, tak ústně.

Speciální e-mailová adresa pro přijímání oznámení je: whistleblowing@osoud.pha4.justice.cz. Do e-mailu má přístup pouze osoba pověřená vedením agendy whistleblowingu (dále jen řešitel). Na tomto e-mailu si můžete rovněž podat žádost o osobní podání oznámení.

Písemné oznámení lze podat prostřednictvím podatelny Obvodního soudu pro Prahu 4 a to v pracovní dny a v pracovní době (viz úřední hodiny soudu na webových stránkách soudu). Takové oznámení musí být podáno v řádně **zalepené obálce** opatřené nápisem „WHISTLEBLOWING - K RUKÁM POVĚŘENÉ OSOBY - **NEOTVÍRAT**“. Při nesplnění této podmínky nelze zcela garantovat utajení totožnosti oznamovatele nebo důvěrnost sdělovaných informací.

Ústní oznámení je možno podat v pracovní dny po domluvě termínu s řešitelem na tel. č.: + 420 251 441 221. Oznámení může být podle domluvy zaznamenáno na diktafon a následně přepsáno, nebo rovnou sepsáno do záznamu s možností zápis následně zkontrolovat, opravit a odsouhlasit opravy podpisem oznamovatele.

Telefonické oznámení lze učinit u řešitele na tel. č.: + 420 251 441 221. Telefonický hovor není zaznamenáván, zaznamenán může být pouze se souhlasem oznamovatele. O telefonicky podaném oznámení bude sepsán záznam, s následnou možností přepis ústního podání zkontrolovat, případně opravit a odsouhlasit podpisem oznamovatele.

Schránka pro interní podání, umístěná v 5.p., v přední části spojovací chodby mezi OS pro Prahu 4 a OS pro Prahu 10

Osobou příslušnou pro přijímání, prošetřování, posouzení a navrhování opatření k nápravě protiprávního jednání (řešitel) byla pověřena místopředsdkyně Obvodního soudu pro Prahu 4 JUDr. Alena Novotná.

Obvodní soud pro Prahu 4 si na základě odst. 34 preambule Směrnice vyhrazuje možnost **nepřijímat anonymní podání**.

Obvodní soud pro Prahu 4 **vyklučuje přijetí oznámení od osob**, které nejsou zaměstnanci, nebo pro soud nevykonávají práci nebo obdobnou činnost, nebo nejsou osoby v obdobném postavení.

Výše specifikovaná oznámení týkající se Obvodního soudu pro Prahu 4 je možno podat také externímu řešiteli, Ministerstvu spravedlnosti ČR těmito způsoby: písemně: Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2, PSČ 128 10, e-mailem: oznamovatel@msp.justice.cz, telefonicky: + 420 221 997 840. Podrobnosti na webové stránce MSp: <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>

Postupy po podání oznámení

Ve lhůtě sedmi dnů od přijetí oznámení je oznamovateli potvrzeno přijetí oznámení, pokud ve svém oznámení výslovně nesdělí, že na potvrzení přijetí netrvá. Skutečnosti uvedené v oznámení jsou prověřovány např. formou interního šetření, oznamovatel může být požádán o objasnění sdělených informací, nebo o poskytnutí dodatečných informací. V průběhu šetření mohou být provedena dílčí opatření k zabránění pokračování v nezákonné činnosti.

Posouzení podání bude provedeno do třiceti dnů od podání. V případě složitějšího šetření může být lhůta 2x prodloužena, vždy o dalších 30 dnů. Oznamovatel obdrží v uvedené lhůtě písemný výsledek

posouzení a informaci o případných přijatých opatřeních.

Pokud bude podání posouzeno jako důvodné, Obvodní soud pro Prahu 4 bude řešitelem vyzván k nápravě. Pokud bude podání posouzeno jako nedůvodné, ale porušující jiná pravidla, bude oznamovatel písemně odkázán na příslušnou možnost nápravy.

Prostředky nápravy a ochranné postupy proti odvetným opatřením

Vůči oznamovateli je výslovně zakázáno uplatňovat odvetná opatření. Pokud by byl tento zákaz porušen a došlo k postížení oznamovatele odvetnými opatřeními, může využít prostředky nápravy, např. pracovní právní žaloba o neplatnost výpovědi, v případě předchozího propuštění, neplatnost přeložení nebo přeložení na nižší pozici, náhrada za ztrátu příjmů v budoucnu, náhrada nákladů spojených se změnou povolání, náhrada za jiné ekonomické újmy, jako jsou výdaje na právní ochranu a náklady na lékařské ošetření, a za nemateriální újmu (podrobněji čl. 19 — 24 Směrnice).

Oznamovatel má podle zákona právo na zadostiučinění, pokud mu byla odvetou způsobena škoda.

Zpracování osobních údajů a způsob zachování režimu důvěrnosti

Důvěrnost informací obsažených v oznámení oznamovatele je zajištěna zavedením vnitřního oznamovacího systému, kde oznámení zpracovává výhradně jedna osoba. Řešitel byl poučen o svých právech a povinnostech. Listinné dokumenty související s touto agendou jsou proti vniknutí zabezpečeny mechanickými prostředky. Elektronická komunikace prostřednictvím e-mailové adresy whistleblowing@osoud.pha4.justice.cz je řádně zabezpečena a přístup do ní má výhradně řešitel. Po celou dobu šetření i po jeho ukončení je chráněna důvěrnost a totožnost oznamovatele.

Obvodní soud pro Prahu 4 ve smyslu § 7 zákona a čl. 13 písm. g) směrnice prohlašuje, že oznamovatel nenese za své oznámení odpovědnost, avšak jen v případě, že měl oprávněné důvody se domnívat, že jím oznamované skutečnosti jsou pravdivé.

Ochranu nelze poskytovat oznamovatelům podávajícím vědomě nepravdivé, zlovolné oznámení. Podle § 23 zákona se tím taková osoba dopustí přestupku a může jí být uložena pokuta do výše 50.000 Kč.

Další informace k ochraně oznamovatelů lze najít na specializovaném webu: <https://oznamovatel.justice.cz/>

Tento vnitřní předpis nabývá účinnosti dnem 1. srpna 2023.

Praha, 20.7.2023

Mgr. Michal Dvořák
předseda soudu